

Valtakunnallisen liikennejärjestelmä- suunnitelman valmistelu

”Liikennejärjestelmällä tarkoitetaan kaikki liikennemuodot kattavasta henkilö- ja tavaraliikenteestä, niitä palvelevista liikenneverkoista, viestintäyhteyksistä ja tiedosta sekä liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitetuista palveluista, liikennevälineistä ja liikennettä ohjaavista järjestelmistä muodostuvaa kokonaisuutta.”

”Liikennejärjestelmäsuunnittelu on jatkuvaa ja vuorovaikutteista vaikutusten arviointiin sekä viranomaisten ja muiden toimijoiden yhteistyöhön perustuvaa suunnittelua. Liikennejärjestelmäsuunnittelun tavoitteena on edistää toimivaa, turvallista ja kestävää liikennejärjestelmää..”

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005)

..edistää toimivaa, turvallista ja kestäväää liikennejärjestelmää ottamalla erityisesti huomioon..

- liikenteen, maankäytön, palvelurakenteen ja elinkeinotoiminnan vuorovaikutus ja toimintojen synnyttämä nykyinen ja tuleva liikennetarve;
- eri ihmisryhmien liikkumistarpeet ja matkaketjujen toimivuus;
- elinkeinoelämän kuljetustarpeet ja kuljetusketjujen toimivuus;
- liikenteen turvallisuus;
- liikenteen ympäristöhaittojen ennalta ehkäiseminen ja vähentäminen;
- liikennejärjestelmän energiatehokkuus;
- tiedon ja digitalisaation hyödyntämismahdollisuudet;
- yksityiset ja markkinaehtoiset liikkumispalvelut sekä liikenne- ja kuljetuspalvelut;
- julkisten ja julkisesti rahoitettujen liikkumispalvelujen sekä liikenne- ja kuljetuspalvelujen kehittämis- ja rahoitustarpeet; sekä
- liikenneverkkojen ja niiden solmukohtien kehittämistarpeet ja rahoitus

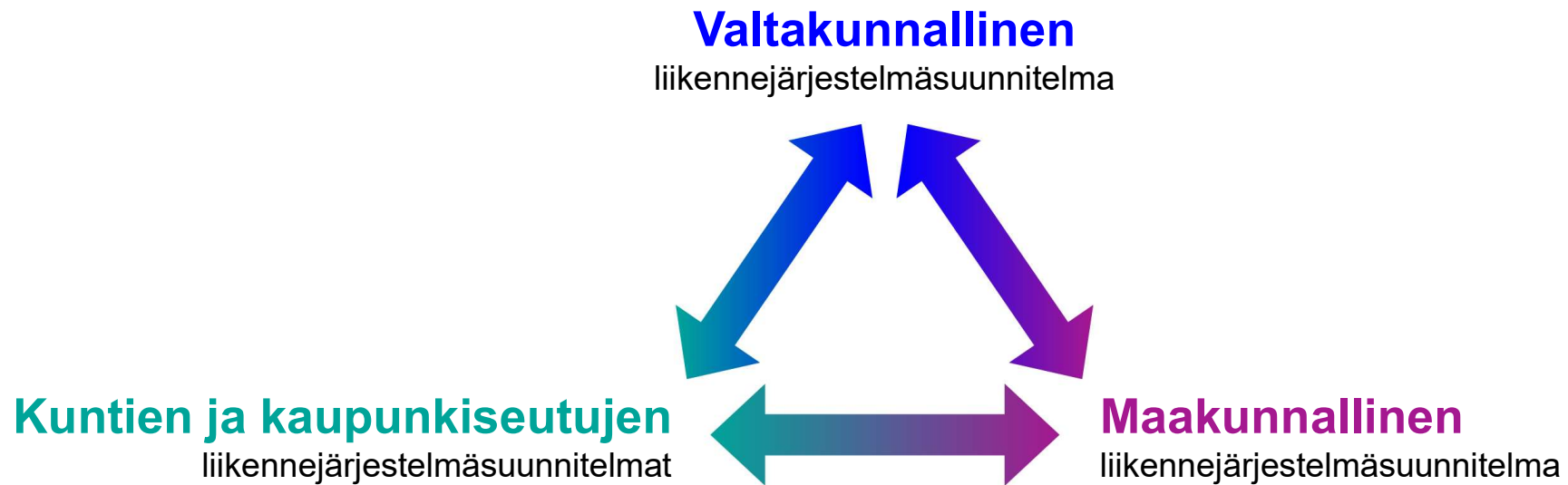

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman sisältö

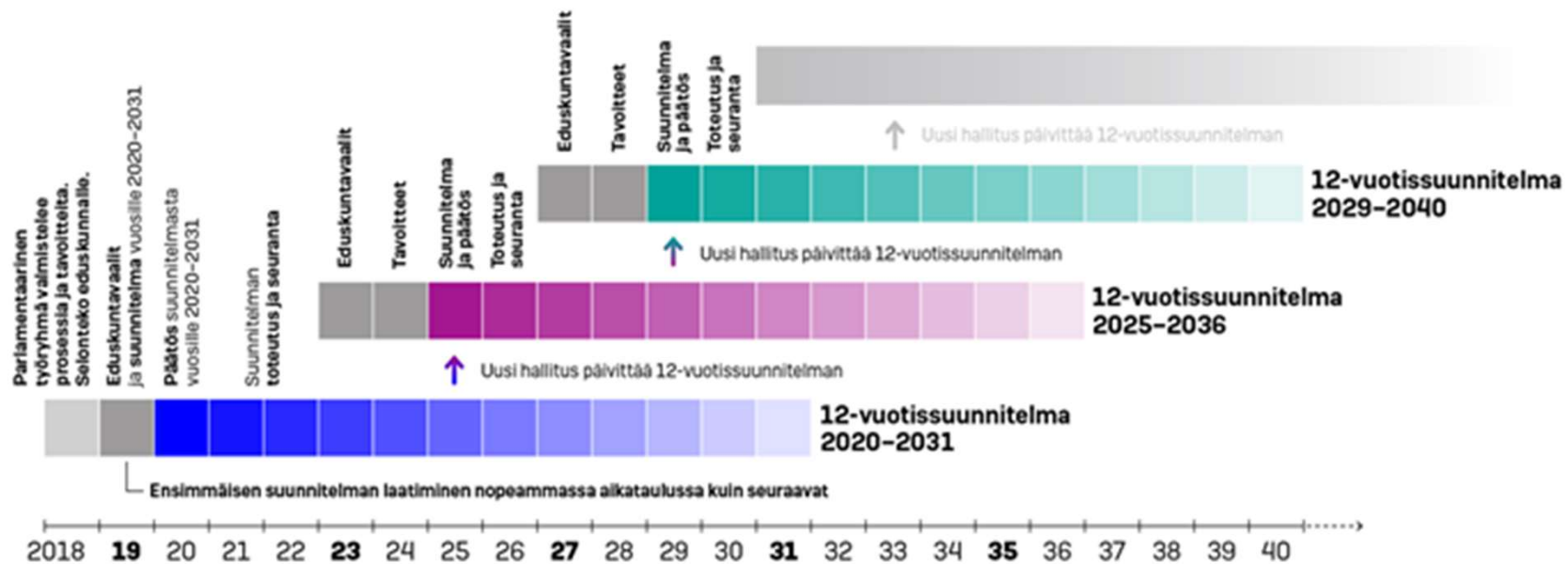
- Liikennejärjestelmän nykytilaa ja tulevaa toimintaympäristöä koskeva arvio, liikennejärjestelmää koskevat tavoitteet sekä toimenpide-ehdotukset tavoitteiden saavuttamiseksi.
- 12 vuodeksi laadittava ohjelma, joka sisältää valtion ja kuntien toimenpiteitä. Ohjelman tulee lisäksi sisältää liikennejärjestelmää koskeva valtion rahoitusohjelma.
- Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukainen ympäristövaikutusten arviointi.

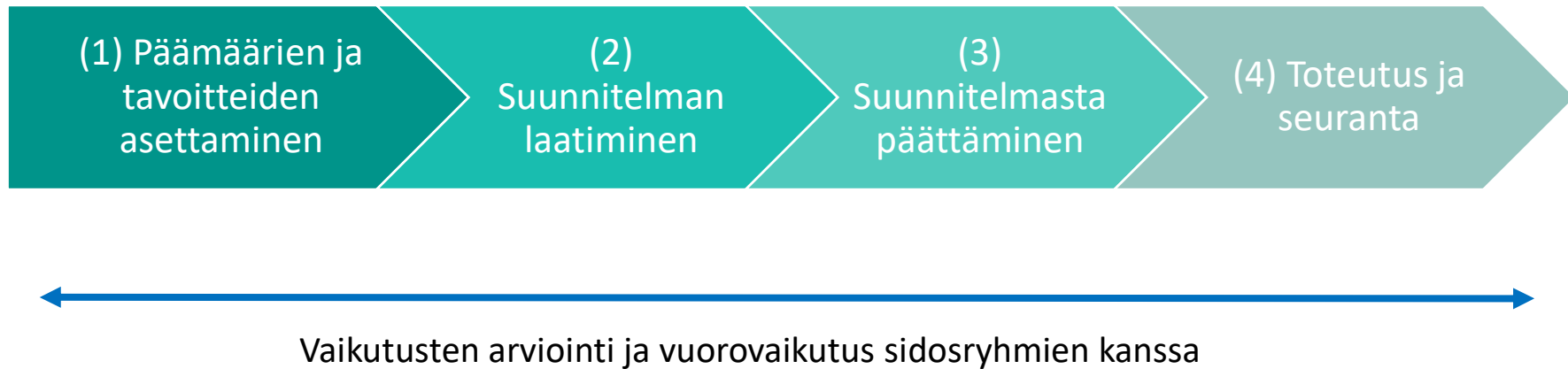
Liikennejärjestelmäsuunnittelu on jatkuvaa ja vuorovaikutteista yhteistyöhön perustuvaa suunnittelua

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadinta on rullaava ja jatkuva prosessi

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päävalmisteluvaiheet

Valmistelun organisointi

LVM
<ul style="list-style-type: none">• Vastaa suunnitelman valmistelusta• Tiivis yhteistyö hallinnonalan virastojen kanssa• Yhteensovittaminen muiden valtakunnallisten suunnitelmien kanssa

Yhteistyöryhmä*
<ul style="list-style-type: none">• Vastaa vuorovaikutuksen koordinoinnista• Tukee ja ohjaa sisältövalmistelua• Ministeriöt, keskeiset virastot, maakuntien edustus, suurimmat kaupunkiseudut, kunnat

Parlamentaarinen ohjausryhmä*
<ul style="list-style-type: none">• Ohjaa sisältövalmistelua• Rooli keskeinen erityisesti päämäärien ja tavoitteiden asettamisessa ja suunnitelmasta päätettäessä

Yhteiskunnallisia päämääriä (Parlamentaarinen työryhmä 13.12.2018)

- Liikennejärjestelmän kehittämisen yleisiä yhteiskunnallisia päämääriä **ovat Suomen kilpailukyvyn edistäminen, ilmastonmuutoksen torjunta sekä alueiden elinvoima ja saavutettavuus.**
 - Suomi harvaanasuttu ja pinta-alaltaan suuri maa. Silti kilpailukyvyn kannalta kriittistä teollisuutta ympäri maata, mikä edellyttää kattavaa ja toimivaa liikennejärjestelmää.
 - Ensimmäisen 12-vuotisen suunnitelman lähtökohta keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman tavoitteen mukaisesti vähentää päästöt puoleen vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2005, mikä on askel kohti päästötöntä liikennettä vuonna 2045.
 - Alueiden erityispiirteet tulee huomioida, ja liikennejärjestelmäsuunnittelu tulee tehdä kunkin alueen vahvuuksia edistäen. Alueellisten erityispiirteiden lisäksi on tarpeen arvioida erikseen esimerkiksi kaupunkiseutujen, työssäkäyntialueiden, pitkämatkaisen liikenteen ja haja-asutusalueiden tarpeita koko valtakunnan kokonaisuudessa.
 - Tasapuolisesti yhdenmukainen palvelutaso koko maassa ei ole mahdollista, mutta eri alueet tulee olla saavutettavissa kohtuullisessa ajassa jollain kulkuneuvolla.

Tavoitteita (Parlamentaarinen työryhmä 13.12.2018)

- Toimiva liikennejärjestelmä on turvallinen ja edistää kansalaisten hyvinvointia.
- Liikennejärjestelmäinvestoinnit ovat investointeja tulevaisuuden hyvinvointiin.
- Raideliikenne
- Kaupungeissa kestävä liikennemuodot
- Haja-asutusalueilla ja maaseudulla liikkumisen turvaaminen
- Tavaraliikenteen kuljetusten tehokkuus ja päästöjen vähentäminen
- Kansainväliset yhteydet

Liikennejärjestelmätyön on oltava joustava prosessi, jossa huomioitava muuttuvan toimintaympäristön tarpeet.

Ensimmäisen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen

- Ensimmäinen suunnitelma laaditaan vuosille 2020-2031 tulevalla hallituskaudella (2019 aikana)
- Taustavalmistelu meneillään parlamentaarisen työryhmän loppuraportin pohjalta, mm. nykytilan arviointi ja toimintaympäristön muutosten kuvaus, vuorovaikutussuunnitelman laatiminen, suunnitelman laatimisen ja vaikutusten arvioinnin suunnittelu
- Kevään 2019 aikana yhteisen tilannekuvan muodostaminen toimijoiden kanssa mm. toimintaympäristön muutoksista
- Suunnitelmaluonnos selontekona eduskunnalle ja valtioneuvoston päätös keväällä 2020

